

Handläggare
Josefine Schützer
Enheten för utredning och hållbarhet
Utredare
08-523 04226
Josefine.schutzter@sodertalje.se

Till
Justitiedepartementet

Ert diarienummer
Ju2024/02070

Yttrande över slutbetänkandet Mottagandelagen En ny lag för ordnat asylmottagande och effektivt återvändande, SOU 2024:68

Sammanfattning

Södertälje kommun välkomnar i stort förslagen som presenteras i slutbetänkandet men lämnar yttrande gällande den nya lagens koppling till socialtjänstlagen, asylsökanden som inte bor på asylboende samt placering av nya asylboenden.

Lagens koppling till socialtjänstlagen

Södertälje kommun är positiv till att det förtydligas vilket stöd den som omfattas av mottagandelagen har rätt till och hur förhållandet mellan mottagandelagen och socialtjänstlagen ska se ut. Förtydligandet anser Södertälje kommun kunna bidra till mer resurseffektivitet och jämlika bedömningar. Det är positivt att kommuner ersätts för det bistånd enligt socialtjänstlagen som utgår till personer som omfattas av mottagandelagen. Dock anser Södertälje kommun att en schablonersättning är bättre än en de faktiska kostnader som föreslås i utredningen då det kommer att tillkomma kostnader som inte räknas in i de faktiska kostnaderna och de är för lågt räknade.

Södertälje kommun är kritisk till att vistelsekommunen ska verkställa insatser beviljade inom ramen för socialtjänstlagen på asylboendet. Detta gäller de insatser kopplade till att ge stöd till den asylsökande i boendet såsom hemtjänst, boendestöd och liknande. Att verkställa kommunalt stöd i ett statligt boende menar Södertälje kommun är problematiskt.

Södertälje kommun vill också att utredningen föreslår vidare utredning om hur förhållandet kan tänkas bli till den nya socialtjänstlagen med icke biståndsbedömda insatser.

Asylsökande som inte bor på asylboende

Enligt slutbetänkandet väljer idag ca 60 procent¹ av alla asylsökande att bo i eget boende. Den nya mottagandelagen vill genom incitament i form av dagersättning och särskilt bidrag styra så att allt fler asylsökande bor på asylboende. Genom boende på asylboende ges asylsökande rätt till det mottagandestöd som finns att ta del av.

Utredningen bedömer att de samlade åtgärder som föreslagits kommer få till följd att i princip samtliga personer som har sökt asyl bor på asylboende.² Södertälje kommun vill dock lyfta utredningens brist på analys av de konsekvenser det riskerar att få om bedömningen är felaktig. Konsekvenserna, både på individ- samt samhällsnivå, behöver analyseras utifrån att asylsökande i praktiken kan välja att bo utanför asylboende och således i eget boende. Dessa personer riskera att leva i samma utsatthet som i nuvarande lagstiftning men i och med mottagandelagen helt utan mottagandestöd.

¹ Slutbetänkandet Mottagandelagen En ny lag för ordnat asylmottagande och effektivt återvändande, SOU 2024:68, s. 797

² Slutbetänkandet Mottagandelagen En ny lag för ordnat asylmottagande och effektivt återvändande, SOU 2024:68, s. 692

Södertälje anser att EBO ska avskaffas helt och hållet. Alla asylsökanden ska tas emot på migrationsverkets anläggningsboenden för introduktion. Sedan vidare placering på ett ordnat sätt i kommun där bostad upplåtes i befintligt bestånd.

Lokalisering av asylboende

Utredningen har utgått från att boendena för personer som har sökt asyl huvudsakligen kommer att bestå av större anläggningar som etableras på ett fåtal orter.³ Södertälje kommun vill lyfta att det vid lokalisering av dessa anläggningar behöver beaktas hur kommunernas tidigare mottagande har sett ut samt hur dess befintliga integrationsutmaningar ser ut. Vid planeringen av att lokalisera större asylboende-anläggningar bör Migrationsverket tidigt inleda en dialog med kommunerna.

Boel Godner
Kommunstyrelsens ordförande

³ Slutbetänkandet Mottagandelagen En ny lag för ordnat asylmottagande och effektivt återvändande, SOU 2024:68, s. 692